

DUNÁNTÚLI HAZÁNK

Keresztény kisgazda- és földmives-párti politikai lap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pápa, Jókai Mór utca 15.
Telefonszáma: 14.
Előfizetési árak: egész évre 160 K, félévre 80 K,
negyedévre 40 K, egy óra 13-30 K. Egyes szám ára 2 K.

Felolós szerkesztő:
ZSILAVY SÁNDOR.

A keresztény kisgazda- és földmives-szövetség
hivatalos lapja.
Megjelenik minden pénteken és vasárnap.

„H hiszek egy Istenben.
H hiszek egy hazában.
H hiszek egy isteni örök igazságban.
H hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen“

Szemle.

A nemzetgyűlés legutóbbi ülésének egyikén a zsidóság hosszú időre emigrált nemzeti nagy hőse, vagy mint ők mondják „martirja“, a csavart agyu és körmönfont Vázsonyi Vilmos több mint négy óra terjedő beszédben tette türelmi próbára képviselő társainak figyelmét. Végig vezette hallgatóságát a háború összes fázisain s erős kritika tárgyává tette az osztrák hadvezetőségben ült oly sok aqyalágyult tábornok tehetetlenségét, megtette őket bünbakul a háború elvesztése miatt. Nem szándékunk, hogy védelmünkbe vegyük Potiorek ő excellenciáját és többi csatavesztő társait, kik úgy hagyogattak el zászlóinkat, mint rák az olaját, itt csak Vázsonyi „fővezér“ úr lehetetlen okoskodására akarunk rávilágtani. Potiorek szerbiai megbízatásának sikeretelenségéről szólva azt mondja, hogy nem a szándék, de az eredmény a fő, míg Károlyi szereplését jellemezve, megfordítja ezt a konkluziót és azt mondja, hogy nem az eredmény, de a szándék a fő. Mennyi faji jellemvonds van a „fővezér“ úr okoskodásában. Ha akarom venhes, ha akarom nem! Szerinte Károlyi Mihály közel se olyan bünös, mint a szerencsétlen szerbiai csatavesztő: Potiorek. Károlyi eszméért dolgozott! Károlyi „nemzeti forradalmat“ akart csinálni, hogy ez azután nem sikerült, hogy a szélsőséges elemek elragadták a „nemzeti tanácsok“, „katonatanácsok“ s a jó ég tudja miféle tanácsok zsidókból összetakolt kocsját: annak nem Károlyi Mihály az oka Vilhelm úr szerint. Hogy hadseregünk szétszűllött, hogy országunk háromnegyedrészt dudaszó mellett foglalták el leghíványabb ellenfeink, hogy Kun Béla felépíthette vérpárás, bíborvörös proletár trónusát, hogy annyi ártatlanul kihullott vér folyt szerre az országban, hogy még ma is inséggel kelünk, nyomorral fekszünk, mindezeknek — Vázsonyi szerint — nem Károlyi az oka, mert hisz ő eszméiből indult ki és pedig „jó szándékkal“ és nemzeti irányban. Szegény Vázsonyi! igazán nem tudjuk szívnak lett-e, vagy pedig „száműzetése“ napjában a karlsbádi fűzfák alatt hagyta-e el kicsike logikáját? Mert, hogy logikátlannal gondolkodik, azt, aki beszédjét elolvasta, látni fogja. Destruálni kár volt „haza“jövnie, ha továbbra is künn sírná jeremiádjait a karlsbádi fűzfák alatt, legalább megmaradt volna „hősnak“, „martírnak“ — a zsidók szemében.

TÁVIRATOK.

(Saját tudósítónktól.)

Orvtámadás Albrecht württembergi herceg ellen.

Bécs, június 4.

M. T. I. magánjelentése. Württembergből jelentik: Albrecht württembergi hercegre, aki jelenleg a zeili kastélyban a zeili herceg vendége, szerdán este 9 órakor, mikor a herceg társaságával a vadászatról hazatért, az erdőben valaki a sötétben rálőtt. A lövés a herceg hátába furódott. Mikor a herceg tovább ment, hogy elérje automobilját, hirtelen gyengeség fogta el és összerogyott. A zeili herceg is megsebesült, de könnyebben. Albrecht herceget 8—9 sörét találta, de jelenleg már felépülőben van. A tetteseket mindeddig nem tudták kinyomozni.

A dunai konferencia.

Páris, június 4.

M. T. I. A nemzetközi dunai konferencia tegnap folytatta a nemzetközi alkalmazottak ügyét érintő vitáját. A vitát folytató Mare Saugnior: közvetlenül a trianoni békeszerződés után jelentést fog előterjeszteni a francia kamarában a nemzeti kisebbségek védelmének tárgyában. A Magyar Távirati Iroda párisi tudósítója előli kijelentette Mare Saugnior, hogy jelentése specialiter a nemzeti kisebbségek védelmére vonatkozik és követelni fogja, hogy e vonatkozások tekintetében szigoruan ragaszkodjanak a trianoni békeszerződés végrehajtásához, noha a döntés végeredményében a népszövetséget-illeti. Megnyugtatta a magyar közvéleményt, hogy a kisebbségek védelmét Franciaország úgy diplomáciailag, mint gyakorlatilag támogatni fogja. E nélkül a béke lehetetlenné válnék.

A felsősziléziai helyzet.

Bécs, június 4.

Az Oppelnből érkező jelentés szerint Kottovicznál a lengyelek és franciák megütözköztek, midőn az utóbbiak a kottoviczi megszálló katonák részére élelmiszert szállítottak. A szállítmányt a felkelők feltartóztatták. Midőn a franciák riasztó lövéseket adtak le, a kottoviczi megszálló katonaság közbelépett. A barrikádokat megostromolták. A franciák nyomon követték a felkelőket és elfogták a lengyelek törzskarát, körülbelül 20 főkelt. A lengyelek Kottovitzban birtokukba vették a pályaudvart.

Hadifoglyaink.

Innen-onnan hét esztendeje, hogy déli határainkon kilobbant az a rettenetes világégés, melynek legszánandóbb, legnyomorultabb áldozatai mi vagyunk, szegény magyarok. Hét esztendő a parányi emberi életben nem olyan kis idő, hogy az minden nyom nélkül elsuhanhatna fejünk felett. Itthon, családi körünkben élve, békés, nyugodt munka között is meghozza a maga testi-lelki változásait ez a negyed emberöltőre terjedő idő. Gondoljuk el, minő rettenetes elváltozásokat okozhat az ember testi és szellemi világában egy nélkülözésekkel, szenvedésekkel, az elképzelhető legborzalmasabb gyötrelmekkel telített, hét esztendőre terjedő szomorú hadifogság.

Vajjon szóltatok-e már a bús tekintetű, zárkózott és sokszor embergyűlölő hadifoglyokkal; szóltatok-e a harminc éves deresejtű, koravén hazatérőkkel: szóltatok-e a hosszú fogság alatt elposadt lelkű, meglazult idegzetű emberekkel, kik egykor, mint dalás és diadalmas katonák küzdöttek veletek és értetek egy boldog jövő reményében titáni harcokat. Ha szóltál eggyel, ha beszéltél százjal, ha hallottad ezrek panaszos zokszavát, kell hogy megrezegjen lelked, ha arra gondolsz, hogy *hatvanezer magyar testvéredék selylódik meg ma is mérhetetlen szenvedések között orosz rabságban.*

Majd három éve, hogy befejeződött a háború. Azok az orosz foglyok, kik mondhatni teljes szabadságban éltek az utóbbi években nálunk, már rég hazatértek, már rég feledetek — vagy talán éppen visszasírják — magyarországi fogságuk idejét. Mi nem tartóztattuk, mi nem hátráltattuk őket hazatérésükben egy pillanatra sem. Engedtük őket boldogan utjukra. Mig a mi apáink, gyermekeink, testvéreink rettenetes nélkülözések, testi és lelki kínok keresztjáró utain elborult, könnyes szemmel, drótsővények mögül tekintenek napnyugta felé, szenvednek dohos, piszkos tömlőcök mélyén, vergődnek halálos kórbán kénköves bányák fenekén. A legrafináltabb emberi megpróbáltatások által kényszerítettnek arra, hogy zsoldjába szegődjenek a gyalázatos orosz szovjeturalomnak, hogy ily módon ideig-óráig még tengethessék nyomorult létüket.

Huszár Károly a nemzetgyűlés egyik legutóbbi ülésén azt javasolta, hogy orosz fogságban szenvedő véreink érdekében forduljunk a világ összes parlamentjeihez kérelemmel. Nem akarok e javaslat etikai és erkölcsi értékével és annak kivételétől várható eredménnyel foglalkozni,

mert hisz nyilvánvaló minden érző magyar ember előtt, hogy szerencsétlen véreink megváltására el kell követnünk mindent a lehetőség emberileg elképzelhető határai között.

Magunk, erőben gyenge, szegénységünkben tehetetlenek vagyunk, hogy visszaköveteljük észak véreskezű tirannusa karmaiból azokat, akik a miénk, akik még „annyi balszerencse közt és oly sok viszály után” nekünk megmaradtak. Emeljük fel szomorúan könnyes, esdve kérlelő fájdalmas tekintetünket, messze sikoltó jajszavunkat a világ népeihez segítséget kérve. Hajtsuk meg, alázzuk meg, ha kell, bánatunkban, veszteségünkben, fájdalomunkban is büszke turáni fejünket a világ hatalmasai előtt. Mondjuk, panaszkodjuk, zokogjuk, sílvölve kiáltunk, ordítunk, hogy lelkek bomoljanak a borzalomtól: *adjátok vissza nekünk hatvanezer ártatlan, sokat szenvedett emberleletet.*

Ti világhatalmasai, kik nemzetünk megtört, vonagló szívéen tartjátok kezeteiket; kik szétforgácsoltátok gyönyörű hazánkat; kik elvettétek tőlünk drága kincseinket; kik leszakítottátok az édesanya kebeléről vértestvéreink millióit:

adjátok vissza nekünk hatvanezer sokat szenvedett testvérünk életét.

Ti készítettétek számunkra békét, melyet mi fejet hajlva fogadtunk; ti akartjátok, hogy béke, nyugalom legyen, adjátok meg hát a lelkek nyugalalmát. Sok-sok ezer szerető lélek kel és nyugszik nap-nap után gyászoló Magyarországon, már-már kétségbeeső csüggedéssel várán szerettei visszatértét; sok-sok ezer kicsike gügyögő száz nem érthette még a szerette édes apa ajkát; sok-sok ezer fiatal anya szenved kinban, meddőségben hosszú évek óta; sok-sok ezer öreg megtört lélek csak a „viszontlátást” várja, hogy nyugodtan meghalhasson.

Ti világ hatalmasai: ha hiszitek, érzitek, tudjátok, hogy van felettünk egy hatalmas igazságos Bíró, ha tobzódástok a vér tengerében meg nem részegít, ha a háború iszonyatai süketekké nem tett benneteket; ha a diadal mámore agyakra homályt nem borítja; ha ti is érző és szenvedő emberek vagytok, úgy hatalommal, ésszel, pénzzel segítségünkre jöttök és meghalljátok kiáltó szónkat: *adjátok vissza hatvanezer magyar életét.*

D.

A mi nagygyűlésünk.

Vasárnap délelőtt 10 órakor

együttes nagygyűlés a Griff-szálló nagytermében.

1921 április 17.

(Vége.)

Zsilavy Sándor: Igen tisztelt közgyűlés! A nyomdász-sztrájk alkalmával a nyomdászok magasabb fizetést kaptak. Ezért nekünk is magasabbra kell emelnünk az újság árát. Kérem a mélyen tisztelt közgyűlést, tegye lehetővé, hogy kifizethessük a sztrájk által okozott kárt és emelje fel lapunk árát 1:20 K-ról 1:60 K-ra. (Megadjuk.)

A hadiözvegyek, hadiárva és hadirokkantak annyira a lelkiükhöz vannak forrva és annyira a szívükhöz vannak nőve, hogy erről hosszabb előadást nem is szükséges mondanom. A hazáért adtak oda mindent, a legdrágábbat, az anya a fiát, az özvegy a férjét, a gyermek az édesapját. Mit mondjak ezekről a szegény emberekről? Hova emelje ez a haza őket? Úgy járjanak, mint a 48-as honvédek, akik ajtóról-ajtóra jártak koldulni? Most, hogy egy világháborút harcoltunk át, a harcoló népek közül kiemelkedett messze Magyarországot. Büszkén gondoltam haza, mert a szerb, bunyevác, dalmát, horvát, román, akik közt 37 hónapon keresztül éltem, messze mögöttünk állnak. Ezért a derék, becsületes népért meg kell tennünk mindent és kérem a közgyűlést, hogy határozati javaslatunkat tegye teljes szívvel magáévá.

Horváth István (olvas): Kimondja a nagygyűlés: Tekintettel arra, hogy a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárva a háború alatt elvesztették azt, amivel a legegyszerűbb életfenn-tartást részükre lehetővé tennék: követeljük, hogy minden állami monopólium kiadásánál mindenek és mindenki előtt a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárva legyen az elsőség; követeljük, hogy az országban levő összes italmérsi engedélyek revizió alá vétessenek és az engedélyeket a hadirokkantak, vagy ha ezt ők elvégezni nem képesek, azok hozzátartozói élvezzék; ha nincs elég új engedély részükre, úgy vegyék el a falusi zsidókorcsmárosoktól.

Helyezze el őket az állam ügy, hogy elfeledjék bűnaságukat, hogy elfeledjék szenvedéseiket, mert ha a hazának joga volt ahhoz, hogy az őket követelje, az a joguk öneik is meg van, ha már koldusok, ha már nyomorékok lettek, ezt elfeledjék és legyenek ennek a szerencsétlen csonka országnak megelégedett polgárai.

Zsilavy Sándor id. elnök: Most a tisztikar megválasztása következik. Tisztelt nagygyűlés! Mikor Szövetségünk megalakításához az én csekély erőmmel hozzáfogtam, számoltam azzal, hogy a magamfajta kicsiny embereket nem sokba veszik. Számoltam azzal, hogy nagy nehézségekkel kell megküzdenem, de azért mégsem hittem, hogy olyan hatalmas akadályok gördülnek elémm, mint amilyenek követték mozgalmunkat. Némelykor ott állottam, hogy el kell hagynom ezt a mozgalmat, mert belém fojlik a szót. Mentől szélesebb hullámokat vert mozgalmunk, annál nagyobbak lettek az akadályok és annál nagyobb emberek ávátkoztak bele. Ekkor a keresztény eszmének régi harcához vezetett utam. Ezek az akadályok mintegy oda vittek és védszárnyai alá menekültem. Akkor ez a férfiú még magas pozícióban volt, aki megértő szívvel kísérte mozgalmunkat. Szeretettel fogadott és vétőt emelt, amikor veszély fenyegetett. Ez a férfiú sokorópátkai Szabó István volt. (Éljen!) Tiszteletteljes indítványom tehát az volna, hogy amikor most lekerült erős, meg nem alkuvó kereszténysége miatt a magas állásáról, válasszuk meg őt országos elnökünknek. (Hosszantartó éljenzés). Nem a leköötöttség, csupán a hála az, amely ezt a kérést ajkamra adja. Senkinek nem vagyok lekötve. Neki sem. Senkihez nem szegődöm, uszályhordozónak és Szövetségünk önállóságát, függetlenségét is megőrzöm mindvégig, mert enélkül Szövetségünk mankókon fog járni. (Ugy van!) Egy másik indítványom is volna. (Halljuk! halljuk!) Lelkem mélyéből veszem a szavakat, szívem minden dobbanása kíséri azokat, amikor egy olyan nagy férfiútól kívánok szólni, akinek fenséges személyéhez az én csekélyeségem csak saruit levetni járulhat. Amikor a magyar nemzet kálváriajárása megkezdődött, amikor bent magyar a magyart pusztította, amikor a szerencsétlenségek, a veszedelmek, a nyomor szakadt minden kárhozátával elárvult nemzetünk nyakába: nem menekült el Svájc biztos, kényelmes ege alá, hanem ittmaradt nemzetével, hazájával együtt szenvedni üdöztetést, gúnyt. Láttam őt a fronton a piszkos lövészárkunkban elől, az első vonalban és amikor ágyutüz közepette kísértük ott végig, amikor ajkunk szinte halotthalvannya vált az ellenség tüzelésére. Ő fensége nyugalommal ment tovább és minden bakához volt egy jó, bátorító, vigasztaló szava. Magyar, a legnagyobb magyar, testben-lélekben. Ez a férfiú József, kir. herceg Öfensége. (Szűnni nem akaró taps és éljenzés.) Indítványozom, hogy Öfenségének, mint hazánk legnagyobb keresztény gazdájának táviratilag fejezzük ki mélységes hódolatlunkat és szeretetünket. (Éljenzés és taps!)

Kalmár Ferenc: Mélyen tisztelt közgyűlés! Miután országos elnökünkön kívül szükségünk van ügyvezető-elnökre is, ajánlom, hogy válasszuk meg azt, aki éjjel nappallá tett, aki éjjel-nappal a mi érdekünkben dolgozott, aki bátran nyilvánítja mindenkor és mindenhol véleményét, nem néz se jobbra, se balra, aki annyit dolgozott, küzdött érettünk, van energiájával egy hónapig dolgozott nagygyűlésünk előkészítésén. Nem a palotákba ment ő, hanem a mi kunyhóinkba és tőlünk nem kért semmit sem, kitarított velünk és így elérhettük, hogy a Dunántúl kisgazdái végre együtt vannak. Ezt Zsilavy Sándor úrnak (hosszantartó lelkes éljenzés) köszönhetjük.

Zsilavy Sándor: Igen tisztelt közgyűlés! Ezt a szép bizalmat megköszönöm önöknek. Egyet azonban engedjenek kikötönm. Az ellenségeink minden kuvasza hozzátapad egy ilyen pozícióban álló ember életéhez és becsületéhez is. Ha megisztelnék a bizalmukkal, én vállalom azt. Egyet azonban követelek önöktől. Ha bárki hozzá mer nyulni az én becsületemhez, ne higgyenek neki addig, míg azt nekem nyíltan meg nem mondják. (Helyeslés.) Mondják meg szemembe, de hátam mögött ne álljanak senkivel szóba. Ha meglátnak engem, hogy én valaha zsidó birtokos asztalánál megfogom a kanalat, vagy kocsikázok vele, huzzanak le engem. (Helyeslés, lehuzzuk.) Mert amit a zsidó ad, azt nem ilyen adja nekem. Abból le akarja a hasznát szűrni. Ha meglátnak velük, huzzanak le, mert ebből láthatják, hogy elárultam a kisgazdákat. A Ker. Kisgazda és Földmivész-Szövetség a zsidók ellen van alakítva. A zsidó gazdasági érdek megtörése a célja. Ezt viszem előre. Nyíltan gazdasági harcot indítok ellenük. (Éljen.) Azért mondom, hogy nyíltan, mert gyenge az ember. Fejbeveréssel nem lehet ezt a kérdést megoldani. Nincs olyan ember, aki minden zsidót ki tudna irtani; ha pedig meghagynak egyet is, az olyan szapora, hogy egy év múlva megint nem bírnánk velük. Ezt úgy elintézni nem lehet. Legjobban az fáj neki, ha a deszkát, melyre ráült, kihuzzuk alóla. Ezt kell rángatni, ezért haragszik, ezért dühös, ezt akarom rángatni, s ha Isten segít, ki is rángatom alóla. Ez a programom és ezt fogom előre vinni. (Éljen.)

Zsilavy Sándor: Most pedig az indítványok tárgyalása következik.

Auerbach Rezső: Néhány percig óhajtom csak a tisztelt közgyűlés figyelmét igénybe venni. Olyan vidékről jövök, hol a lakosságnak sem házhelye, sem kisbérletre, sem pedig közlegelőre nem lehet igénye, mert a környéken nincs nagybirtok. Egy kívánságunk van, melyhez kérjük a tisztelt nagygyűlést hozzájárulását. Mi borteremő vidékről jövünk. Élelmünket úgy kell piacon beszereznünk. Keresetforrásunk kizáró-

lag a bortermelés. Most, mikor a bor ára lezárt, helyzetünket még azzal nehezítik, hogy a bortermelési adót 84 K-ra felemték. (Tiltakozunk ellene!) Kérjük a nagygyűlést, hogy tiltakozásunkban támogasson bennünket, hogy ezt törvényileg, vagy rendeletileg módosítsák.

Zsilavy Sándor: A földmivélesterügyi miniszteriumhoz és a nemzetgyűléshez fogunk fordulni tiltakozásunkkal.

Ujvári Imre balatoncsicsói tanító: A lakások nem is tudják megítélni, hogy milyen nehéz a bortermelők helyzete. Ne terheljenek annyira bennünket, mert tönkre megyünk.

Kulcsár Dániel tóskoberéndi kisgazda: Nagy visszaélések történnek a bérelt lakásokkal. A bérlőket egyáltalán nem lehet a lakásokból kizárni.

Zsilavy Sándor: Most jelent meg az újabb lakásrendelet, amely ezeket a kérdéseket mind szanálja. A törvény most már legalább teret nyújt a lakáskiadónak.

Kalmár Ferenc: Örülök, hogy ez a mai délelőtti ilyen lelkes hangulatban ért véget. Örülök, hogy Dunántúl népe megértett bennünket és belátja már, hogy csakis egymásra számíthatunk.

Délután a népgyűlés $\frac{1}{2}$ órák fog kezdődni itt a Griff-szálló nagytermében. Este $\frac{1}{2}$ órák fog bucsuvacsora lesz ugyanitt régi jó magyar szokásként, melyen jelenjenek meg minél többen.

Ezzel a mai délelőtti közgyűléstünk bezártunk nyilvánítottam.

LEGÚJABB.

Tűzvész a Felvidéken.

Miskolcz, június 4.

M. T. I. A „Magyar Jövő“ felvidéki tudósítója jelenti: Hatalmas tűzvész pusztított a megszállott területen levő Koritnyica fűrdőn. A kár az eddigi hozzátvetőleges becslések szerint 5 millió szokol, mely átszámítva 15 millió koronára tehető.

Feketehimlő Kassa környékén.

Miskolcz, június 4.

M. T. I. Mihály-nap előtt Kassán, Aboson, Sároskifaludon és a szepes-megyei Luciahegyen többen megbetegedtek feketehimlőben. A járványt valószínűleg Lengyelországból hurcolták be. Eddig még nem lépett fel a Felvidéken járvány-szerűleg, félt azonban, hogy nagyobb arányokat fog ölteni.

Kommunista agitáció a Felvidéken.

Prága, június 4.

A Narodni Listi értesülése szerint a kommunisták felvidéki akciója már Nyitra megyére is áttért. Kétségtelen, hogy a kommunisták az aratást új akcióra fogják felhasználni.

A francia lapok s Kun Béla propagandája.

Páris, június 4.

M. T. I. A francia lapokban élénk visszhang támadt azokra a leleplezésekre, amelyeket Bethlen miniszterelnök a magyar parlamentben Kun Béla propagandájáról tett. A lapok, köztük az igen nagy tekintélynek örvendő Journal Debats utal-

nak arra, hogy ez a propaganda nemcsak Magyarországnak, hanem egész Európának nyugalmát is fenyegeti és mindent meg kell tenni, hogy annak esetleg súlyos következményeit elhárítsák. A jobboldali lapok teljes mértékben helyeselték a magyar kormányt a bolsevista aknamunkával szemben elfoglalt álláspontját.

HIREK.

„Csonka Magyarország — nem ország.
Egész Magyarország — mennyország!“

— **Kollégiumi rajzkiállítás.** Nagy érdeklődéssel várja a művészetekért lelkesedő közönség a kollégiumi rajzkiállítás megnyitását, melyen a főgimnáziumi ifjúság folyó iskolai évben készült rajzai, festményei, tervezetei kerülnek bemutatásra. A kiállításra különben meghívók is lesznek, valamint festett plakátok s a rajzos ifjak által készített linoleum-metszetek. A megnyitási folyó hó 12-én, vasárnap d. u. 4 órakor lesz s a kiállítás mintegy két hétig lesz nyitva.

— **Jótekingyűlés vásár.** A helybeli, ritka mozgékonyssággal dolgozó református leányegyesületnek nagy napja volt múlt vasárnap. Ekkor tartotta meg — a régi jó négyzeti kóstoló mintájára — a maga vásárját, mely egyike volt a legkedvesebb nyári multságoknak. A vásárt Szűcs Dezső nemzetgyűlési képviselő 5 óra tájban a keresztyén szeretet munkáját magasztaló lendületes beszéddel nyitotta meg. Ekkor már jócskán volt közönség, mely aztán estefelől mind többre és többre szaporodott. A vásárrban mindent árultak, „mi szem, szájnak ingere“, elsősorban jótekingony adakozásból összegyűlt mindenféle izés enniválós s hozzá jó itókát is, de ezenkívül játék disz- és egyéb tárgyakat is. Mindennek nagyszerű keletje volt, mert a leányegylet sok-sok kedves fiatal tagja fáradhatlan buzgalommal s elapadhatlan rábeszélő kedvvel végezte az árusítást. Igen sok pénz jött össze s mivel kiadás aránylag nagyon kevés volt, legalább 20.000 K jut a nemes célra, a Hollandiába kikerült magyar gyermekek magyar könyvekkel való ellátására, ami az e címen felmerülő költségeket bőven fedezni fogja. A multság, mely eleven, változatos és végtelenül kedves volt, az esti órákig tartott s nyomon követte a kollégium tornatermében tartott táncmultság, melyen a megjelentek szintén kitűnően szórakoztak.

— **Eljegyzés.** Örömmel vettük a kedves hírt, hogy Redner Erzsébet urleányt Sima Károly postatiszt eljegyezte. A fiatal jegyes párnak őszintén gratulálunk.

— **A jövő évi lisztellátás.** A közlelmezési miniszter az 1921—22. gazdasági évben a lisztellátandók kataszterének összeállításáról valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez rendeletet intézett, amelyben kiemeli, hogy ámbár a kormány a lisztellátást szabadforgalom alapjára helyezte, tehát hatósági ellátásra igényjogosultsága senkinek sincs, mégis méltányolva a lakosság egyes rétegeinek nehéz helyzetét, a legszűkebb keretek között megfelelő mérsékelt támogatást nyújt hatósági liszt alakjában. E támogatás szempontjából elsősorban számításba jönnek: a nemzeti hadsereg legénysége, az állami rendőrség és csendőrség, továbbá a meghatározott (fix) fizetésű osztályok közül a katonatisztek és továbbszolgált altisztek, valamint a közszolgálati alkalmazottak mindkét részről, úgy a tényleges szolgálatot

teljesítőket, mint a nyugdíjasok, végül pedig az ipari munkásság és a teljesen keresetképtelen és egyben vagyontalan egyének. Ezekén kívül még csak a kórházak és csekély mértékben az egyéb jóléti intézmények számíthatnak a lisztellátásnál az állam támogatására. A miniszter utasította a törvényhatóságok első tisztviselőit, hogy haladéktalanul lássanak hozzá az ellátatlanok kataszterének összeállításához s ennek eredményét július 20-ig jelentésük be a közlelmezési miniszteriumban.

— **Olasz operaénekesnő városunkban.** Bodonyi Béla színgazgató, aki a legjobb emlékekkel csak pár hete távozott körünkől Szombathelyre, e hó 15-én nagyszabású énekestet rendez városunkban a színházban, melynek műsorát Gidia Buccarini, a milánói opera világhírű énekesnője fogja kitölteni. A művésznőt ugyanis Bodonyinak óriási áldozatok árán sikerült három esti vendéggjátékra megnyerni, melyből egyet az irántunk különös előzékenységgel viseltető direktor Pápa város műértő közönségének juttat. A hirnevés olasz művésznő a napokban Szombathelyen meghívott kis számú közönség és újságírók előtt próbát énekelt, miről a legnagyobb elragadtatás hangján irak a szombathelyi lapok. A városi tanács Bodonyinak ez estére szívesen bocsátotta a színházat rendelkezésére. A helyrakat emelni volt kénytelen a direktor s azok a következők lesznek: Nagypáholy (6 személyre) 270 K, kispáholy (5 személyre) 240, támlásszék 60, zártszék 48 és 36, erkély I. sor 60, II. sor 45, karzati ülő 30 és 24, karzati álló 10 K. Jegyek előjegyzhetők Goldberg Gyula papirkereskedésben.

— **A román „láttaozás“ díja.** A budapesti román főkonzulátus értesítése szerint az utlevél láttaozási díja, június hó elsejétől — minden költség beszámításával — háromszáznyolcvan korona. Az összeget postautalvánnyal kell beküldeni a román főkonzul — Trifu — címére Budapest, Adria-szálló.

— **Öngyilkos szerelmesek.** Németh József pápai lakos, 20 éves molnárlégény, már régóta udvarolt Borbély Ilonka fiatal pápai leánynak. A legény édesanyja azonban, — amint sok esetben történni szokott — ellenezte fiának a 17 éves fiatal leánnyal való házasságát. A szerencsétlen véget ért fiatalember csütörtökön eltávozott hazulról, s a délutáni vonattal szerelmesével együtt Győrbe utazott, s a Teleki-utcában levő László-féle vendéglőben szállt meg. Este a vendéglőben vacsoráztak, s utána visszavonultak szobájukba. Másnap — pénteken — délután a takarítónő előtt már gyanus volt, hogy a vendégek még mindig zárt ajtó mögött vannak, s rosszat sejtve telefonált a rendőrségre. A rendőrség felnyitva az ajtót, borzalmas látványnak volt tanúja; nagy vértócsában, átlótt fejjel, élettelen feküdt a két szerencsétlen fiatal teremtés. A helyszíni orvosi vizsgálat kétségtelenül megállapította, hogy a fiatalember először szerelmesét, s aztán önmagát lötte agyon. A halálban egyesült szerelmesek tragédiája városszerte óriási részvétet keltett.

— **Állatárak Ausztriában.** Az ausztria piaci jelentések szerint az állatárak Ausztriában a következők voltak: lovak: kocsi-ló 40—80.000 korona, könnyű igásló 25—50.000 korona, nehéz igásló 60—160.000 korona darabonként; vágóhidra való lovakért élősúlyban kilogrammonként 40—90 koronát fizettek. A gráci vágómarha vásáron a borjú ára 140—150 korona, a belföldi hussértés 190—200 korona, a külföldi hussértés 208—212 korona, juh 80—100 korona, bárány 110—120 korona kilogrammonként.

mert hisz nyilvánvaló minden érző magyar ember előtt, hogy szerencsétlen véreink megváltására el kell követnünk mindent a lehetőség emberileg elképzelhető határai között.

Magunk erőben gyenge, szegénységünkben tehetetlenek vagyunk, hogy visszaköveteljük észak véreskezű tirannusa karmaiból azokat, akik a miénk, akik még: „annyi balszerencse közt és oly sok viszály után” nekünk megmaradtak: Emeljük fel szomorúan könnyes, esdve kérlelő fájdalom tekintetünket, messze sikoltó jajszavunkat a világ népeihez segítségért kérve. Hajtsuk meg, alázzuk meg, ha kell, bánatunkban, veszteségünkben, fájdalomunkban is büszke turáni fejünket a világ hatalmasai előtt. Mondjuk, panaszkodjunk, zokogjunk, süvöltve kiáltunk, ordítunk, hogy lelkek bomoljanak a borzalomtól: *adjatok vissza nekünk hatvanezer ártatlan, sokat szenvedett emberéletet.*

Ti világhatalmasai, kik nemzetünk megtört, vonagló szívében tartjátok kezeteiket; kik szétforgácsoltátok gyönyörű hazánkat; kik elvettétek tőlünk drága kincseinket; kik leszakítottátok az édes-anya kebeléről vértestvéreink millióit:

adjatok vissza nekünk hatvanezer sokat szenvedett testvérünk életét.

Ti készítettek számunkra békét, melyet mi fejet hajtván fogadtunk; ti akarjátok, hogy béke, nyugalom legyen, adjatok meg hát a lelkek nyugalalmát. Sok-sok ezer szerető lélek kel és nyugszik nap-nap után gyászoló Magyarországon, már-már kétségbeeső csüggedéssel várva szerettei visszatértét; sok-sok ezer kicsike gügyögő száj nem érinthette még a szerette édes apa ajkát; sok-sok ezer fiatal anya szenved kínban, meddőségben hosszú évek óta; sok-sok ezer öreg megtört lélek csak a „vizontlátást” várja, hogy nyugodtan meghalhasson.

Ti világhatalmasai: ha hiszitek, érzitek, tudjátok, hogy van felettünk egy hatalmas igazságos Bíró, ha tobzódástok a vér tengerében meg nem részegít, ha a háború iszonyatai süketekké nem tett benneteket; ha a diadal mámore agyaktokra homályt nem borítja; ha ti is érző és szenvedő emberek vagytok, úgy hatalommal, ésszel, pénzzel segítségünkre jöttök és meghalljátok kiáltó szónkat: *adjatok vissza hatvanezer magyar életét.*

D.

A mi nagygyűlésünk.

Vasárnap délelőtt 10 órakor

együttes nagygyűlés a Griff-szálló nagytermében.

1921 április 17.

(Vége.)

Zsilavy Sándor: Igen tisztelt közgyűlés! A nyomdász-sztrájk alkalmával a nyomdások magasabb fizetést kaptak. Ezért nekünk is magasabbra kell emelnünk az újság árát. Kérem a mélyen tisztelt közgyűlést, tegye lehetővé, hogy kifizethessük a sztrájk által okozott kárt és emelje fel lapunk árát 1:20 K-ról 1:60 K-ra. (Megadjuk.)

A hadiözvegyek, hadiárvak és hadirokkantak annyira a lelkünkhez vannak forvra és annyira a szívünkhöz vannak növe, hogy erről hosszabb előadást nem is szükséges mondanom. A hazáért adtak oda mindent, a legdrágábbat, az anyát a fiát, az özvegyt a férjét, a gyermeket az édesapját. Mit mondják ezekről a szegény emberekről? Hova emelje ez a haza őket? Úgy járjanak, mint a 48-as honvédek, akik ajtóról-ajtóra jártak koldulni? Most, hogy egy világháború harcoltunk át, a harcoló népek közül kiemelkedett messze Magyarország. Büszkén gondoltam haza, mert a szerb, bunyevác, daimát, horvát, román, akik közt 37 hónapon keresztül éltem, messze mögöttünk állnak. Ezért a derék, becsületes népért meg kell tennünk mindent és kérem a közgyűlést, hogy határozati javaslatunkat tegye teljes szívet magáévá.

Horváth István (olvas): Kimondja a nagygyűlés: Tekintettel arra, hogy a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvak a háború alatt elvesztették azt, amivel a legelemibb életfenn-tartást részükre lehetővé tennék: követeljük, hogy minden állami monopólium kiadásánál mindenek és mindenki előtt a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaké legyen az elsőség; követeljük, hogy az országban levő összes italmérségi engedélyek revizió alá vessenek s az engedélyeket a hadirokkantak, vagy ha ezt ők elvégezni nem képesek, azok hozzátartozói élvezzék; ha nincs elég új engedély részükre, úgy vegyék el a falusi zsidókorcmárosoktól.

Helyezze el őket az állam úgy, hogy elfeledjék bénaságukat, hogy elfeledjék szenvedéseiket, mert ha a hazának joga volt ahhoz, hogy az őket követelje, az a joguk öneik is meg van, ha már koldusok, ha már nyomorékok lettek, ezt elfeledjék és legyenek ennek a szerencsétlen csonka országnak megelégedett polgárai.

Zsilavy Sándor id. elnök: Most a tisztikar megválasztását követeljük. Tisztelt nagygyűlés! Mikor Szövetségünk megalakításához az én csekély erőmmel hozzáfogtam, számoltam azzal, hogy a magamfajta kicsiny embereket nem sokba veszik. Számoltam azzal, hogy nagy nehézségekkel kell megküzdenem, de azért mégsem hittem, hogy olyan hatalmas akadályok gördülnek elémm, mint amilyenek követték mozgalmunkat. Némelykor ott állottam, hogy el kell hagynom ezt a mozgalmat, mert belém fojtják a szót. Mentől szélesebb hullámokat vert mozgalmunk, annál nagyobbak lettek az akadályok és annál nagyobb emberek avatkoztak bele. Ekkor a keresztény eszmének régi harcosához vezetett utam. Ezek az akadályok mintegy oda vittek és védszárnyai alá menekültem. Akkor ez a férfiú még magas pozícióban volt, aki megértő szívet kísért mozgalmunkat. Szeretettel fogadott és vétőt emelt, amikor veszély fenyegetett. Ez a férfiú sokorópátkai Szabó István volt. (Éljen!) Tiszteletteljes indítványom tehát az volna, hogy amikor most lekerült erős, meg nem alkuvó kereszténysége miatt a magas állásáról, válasszuk meg őt országos elnökünknek. (Hosszantartó éljenzés). Nem a lekööttség, csupán a hála az, amely ezt a kérést ajkamra adja. Senkinek nem vagyok lekötve. Neki sem. Senkihez nem szegődöm uszályhordozóknak és Szövetségünk önállóságát, függetlenségét is megőrzöm mindvégig, mert enélkül Szövetségünk mankókon fog járni. (Ugy van!) Egy másik indítványom is volna. (Halljuk! halljuk!) Leikem mélyből veszem a szavakat, szívem minden dobbanása kíséri azokat, amikor egy olyan nagy férfiról kívánok szólni, akinek fenséges személyéhez az én csekélységem csak saruit levetni járulhat. Amikor a magyar nemzet kálváriajárása megkezdődött, amikor bent magyar a magyart pusztította, amikor a szerencsétlenségek, a veszedelmek, a nyomor szakadt minden kárhözátval elárult nemzetünk nyakába: nem menekült el Svájcz biztos, kényelmes ege alá, hanem ittmaradt nemzetével, hazájával együtt szenvedni üldözötést, gúnyt. Láttam őt a fronton a piszkos lövészárkunkban elől, az első vonalban és amikor ágyutűz közepette kísértük ott végig, amikor ajkunk szinte halotthalványá vált az ellenség tüzelésére, Ő fensége nyugalommal ment tovább és minden bakához volt egy jó, bátorító, vigasztaló szava. Magyar, a legnagyobb magyar, testben-lelélekben. Ez a férfiú József, kir. herceg Őfensége. (Szünni nem akaró taps és éljenzés.) Indítványozom, hogy Őfenségének, mint hazánk legnagyobb keresztény gazdájának táviratilag fejezzük ki mélyeséges hódolatunkat és szeretetünket. (Éljenzés és taps!)

Kalmár Ferenc: Mélyen tisztelt közgyűlés! Miután országos elnökünkön kívül szükségünk van ügyvezető-elnökre is, ajánlom, hogy válasszuk meg azt, aki éjjelt nappallá tett, aki éjjel-nappal a mi érdekünkben dolgozott, aki bátran nyilvánítja mindenkor és mindénhol véleményét, nem néz se jobbra, se balra, aki annyit dolgozott, küzdött érettünk, vas energiájával egy hónapig dolgozott nagygyűlésünk előkészítésén. Nem a palotákba ment ő, hanem a mi kunyhóinkba és tőlünk nem kért semmit sem, kitarított velünk és így elérhettük, hogy a Dunántúl kisgazdái végre együtt vannak. Ezt Zsilavy Sándor úrnak (hosszantartó lelkes éljenzés) köszönhetjük.

Zsilavy Sándor: Igen tisztelt közgyűlés! Ezt a szép bizalmat megköszönöm önöknek. Egyet azonban engedjenek kikötöm. Az ellenségeink minden kuvasza hozzátapad egy ilyen pozícióban álló ember életéhez és becsületéhez is. Ha megtisztelnék a bizalmukkal, én vállalom azt. Egyet azonban követelek önöktől. Ha bárki hozzá mer nyulni az én becsületemhez, ne higjenek neki addig, míg azt nekem nyíltan meg nem mondják. (Helyeslés.) Mondják meg szemembe, de hátam mögött ne álljanak senkivel szóba. Ha meglátnak engem, hogy én valaha zsidó birtokos asztalánál megfogom a kanalat, vagy kocsikázok vele, huzzanak le engem. (Helyeslés, lehuzzuk.) Mert amit a zsidó ad, azt nem igen adja nekem. Abból le akarja a hasznot szűrni. Ha meglátnak velük, huzzanak le, meri ebből láthatják, hogy elárultam a kisgazdákat. A Ker. Kisgazda és Földmivész Szövetség a zsidók ellen van alakítva. A zsidó gazdasági érdek megtörése a célja. Ezt viszem előre. Nyíltan gazdasági harcot indítok ellenük. (Éljen.) Azért mondom, hogy nyíltan, mert gyenge az ember. Fejbeveréssel nem lehet ezt a kérdést megoldani. Nincs olyan ember, aki minden zsidót ki tudna irtani; ha pedig meghagynak egyet is, az olyan szapora, hogy egy év múlva megint nem bírnánk velük. Ezt úgy elintézni nem lehet. Legjobban az fáj neki, ha a deszkát, melyre ráült, kihuzzuk alóla. Ezt kell rángatni, ezért haragszik, ezért dühös, ezt akarom rángatni, s ha Isten segít, ki is rángatom alóla. Ez a programom és ezt fogom előre vinni. (Éljen.)

Zsilavy Sándor: Most pedig az indítványok tárgyalása következik.

Auerbach Rezső: Néhány percig óhajtom csak a tisztelt közgyűlés figyelmét igénybe venni. Olyan vidékről jövök, hol a lakosságunk sem házhelyre, sem kisbérletre, sem pedig közlegetőre nem lehet igénye, mert a környéken nincs nagybirtok. Egy kívánságunk van, melyhez kérjük a tisztelt nagygyűlést hozzájárulását. Mi borteremő vidékről jövünk. Élelmünket úgy kell piacra beszereznünk. Keresetforrásunk kizáró-

lag a bortermelés. Most, mikor a bor ára le szállott, helyzetünket még azzal nehezítik, hogy a bortermelési adót 84 K-ra felemlik. (Tiltakozunk ellene!) Kérjük a naggyűlést, hogy tiltakozásunkban támogasson bennünket, hogy ezt törvényileg, vagy rendeleteileg módosítsák.

Zsilavy Sándor: A földmivelésügyi miniszteriumhoz és a nemzetgyűléshez fogunk fordulni tiltakozásunkkal.

Ujvári Imre balatoncsicsói tanító: A lakosok nem is tudják megítélni, hogy milyen nehéz a bortermelők helyzete. Ne terheljének annyira bennünket, mert tönkre megyünk.

Kulcsár Dániel tóskoberéndi kisgazda: Nagy visszaélések történnek a bérelt lakásokkal. A bérlőket egyáltalán nem lehet a lakásokból kimozdítani.

Zsilavy Sándor: Most jelent meg az újabb lakásrendelet, amely ezeket a kérdéseket mind szanálja. A törvény most már legalább teret nyújt a lakáskiadónak.

Kalmár Ferenc: Örülök, hogy ez a mai délelőtti ilyen lelkes hangulatban ért véget. Örülök, hogy Dunántúl népe megértett bennünket és belátja már, hogy csakis egymásra számíthatunk.

Délután a népgyűlés $\frac{1}{2}$ óra fog kezdődni itt a Griff-szálló nagyerőműben. Este $\frac{1}{2}$ óra 8 óra között bucsuvacsora lesz ugyanitt régi jó magyar szokásként, melyen jelenjenek meg minél többen.

Ezzel a mai délelőtti közgyűléstünk be zártunk nyilvánítottam.

LEGÚJABB.

Tűzvész a Felvidéken.

Miskolcz, június 4.

M. T. I. A „Magyar Jövő“ felvidéki tudósítója jelenti: Hatalmas tűzvész pusztított a megszállott területen levő Koritnyica fűrdőn. A kár az eddigi hozzávetőleges becslések szerint 5 millió szokol, mely átszámítva 15 millió koronára tehető.

Feketehimlő Kassa környékén.

Miskolcz, június 4.

M. T. I. Mihály-nap előtt Kassán, Aboson, Sároskisaludon és a szepesmegyei Luciahegyen többen megbetegedtek feketehimlőben. A járványt valószínűleg Lengyelországból hurcolták be. Eddig még nem lépett fel a Felvidéken járványszerűleg, félt azonban, hogy nagyobb arányokat fog ölteni.

Kommunista agitáció a Felvidéken.

Prága, június 4.

A Narodni Listi értesülése szerint a kommunista felvidéki akciója már Nyitra megyére is áttérjed. Kétségtelen, hogy a kommunisták az aratást új akcióra fogják felhasználni.

A francia lapok s Kun Béla propagandája.

Páris, június 4.

M. T. I. A francia lapokban élénk visszhang támadt azokra a leleplezésekre, amelyeket *Bethlen* miniszterelnök a magyar parlamentben Kun Béla propagandájáról tett. A lapok, köztük az igen nagy tekintélynek örvendő Journal Débats utal-

nak arra, hogy ez a propaganda nemcsak Magyarországnak, hanem egész Európának nyugalmát is fenyegeti és mindent meg kell tenni, hogy annak esetleg súlyos következményeit elhárítsák. A jobboldali lapok teljes mértékben helyeselték a magyar kormánynak a bolsevista aknamunkával szemben elfoglalt álláspontját.

HIREK.

„Csonka Magyarország — nem ország,
Egész Magyarország — mennyország!“

— **Kollégiumi rajzkiállítás.** Nagy érdeklődéssel várja a művészetekért lelkesedő közönség a kollégiumi rajzkiállítás megnyitását, melyen a főgimnáziumi ifjúság folyó iskolai évben készült rajzai, festményei, tervezetei kerülnek bemutatásra. A kiállításra különben meghívók is lesznek, valamint festett plakátok s a rajzos ifjak által készített linoleum-metszetek. A megnyitás folyó hó 12-én, vasárnap d. u. 4 órakor lesz s a kiállítás mintegy két hétig lesz nyitva.

— **Jótekonycélu vásár.** A helybeli, ritka mozgékonyssággal dolgozó református leányegyesületnek nagy napja volt múlt vasárnap. Ekkor tartotta meg — a régi jó nőgyeleti kóstoló mintájára — a maga vásárját, mely egyike volt a legkedvesebb nyári multságoknak. A vásárt Szücs Dezső nemzetgyűlési képviselő 5 óra tájban a keresztény szeretet munkáját magasztaló lendületes beszéddel nyitotta meg. Ekkor már jócskán volt közönség, mely aztán estefelé mind többre és többre szaporodott. A vásárban mindent árultak, „mi szem, száznak ingere“, elsősorban jótekonny adakozásból összegyűlt mindenféle izes enniválót s hozzá jó itókat is, de ezenkívül játék dísz- és egyéb tárgyakat is. Mindennek nagyszerű keletje volt, mert a leányegylet sok-sok kedves fiatal tagja fáradhatlan buzgalommal s elapadhatlan rábeszélő kedvvel végezte az árusítást. Igen sok pénz jött össze s mivel kiadás aránylag nagyon kevés volt, legalább 20.000 K jut a nemes célra, a Hollandiába kikerült magyar gyermekek magyar könyvekkel való ellátására, ami az e címen felmerülő költségeket bőven fedezni fogja. A multság, mely eleven, változatos és végtelenül kedves volt, az esti órákig tartott s nyomon követte a kollégium tornatermében tartott táncmultság, melyen a megjelentek szintén kitűnően szórakoztak.

— **Eljegyzés.** Örömmel vettük a kedves hírt, hogy *Rechner* Erzsébet urleányt *Sima* Károly postatiszt eljegyezte. A fiatal jegyes párnak őszintén gratulálunk.

— **A jövő évi lisztellátás.** A közéleti miniszter az 1921—22. gazdasági évben a lisztellátandók kataszterének összeállításáról valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez rendeletet intézett, amelyben kiemeli, hogy ámbár a kormány a lisztellátást szabadforgalom alapjára helyezte, tehát hatósági ellátásra igényjogosultsága senkinek sincs, mégis méltányolva a lakosság egyes rétegeinek nehéz helyzetét, a legszűkebb keretek között megfelelő mérsékelt támogatást nyújt hatósági liszt alakjában. E támogatás szempontjából elsősorban számításba jönnek: a nemzeti hadsereg legénysége, az állami rendőrség és csendőrség, továbbá a meghatározott (fix) fizetésű osztályok közül a katonatisztek és továbbbuzogáló altisztek, valamint a közszolgálati alkalmazottak mindkét részről, úgy a tényleges szolgálatot

teljesítőket, mint a nyugdíjasok, végül pedig az ipari munkásság és a teljesen keresetképtelen és egyben vagyonatlan egyének. Ezeknek kivül még csak a kórházak és csekély mértékben az egyéb jóléti intézmények számíthatnak a lisztellátásnál az állam támogatására. A miniszter utasította a törvényhatóságok első tisztviselőit, hogy haladéktalanul lássanak hozzá az ellátatlanok kataszterének összeállításához s ennek eredményét július 20-ig jelentésük be a közéleti miniszteriumban.

— **Olasz operanékesnő városunkban.** Bodonyi Béla színigazgató, aki a legjobb emlékekkel csak pár hete távozott körünkől Szombathelyre, e hó 15-én nagyszabású énekestet rendez városunkban a színházban, melynek műsorát Gidia Buccarini, a milánói opera világhírű énekesnője fogja kitölteni. A művésznőt ugyanis Bodonyinak óriási áldozatok árán sikerült három esti vendégjátékra megnyerni, melyből egyet az irántunk különös előzékenységgel viseltető direktor Pápa város műértő közönségének juttat. A hirnevű olasz művész a napokban Szombathelyen meghívott kis számú közönség és újságírók előtt próbát énekelt, miről a legnagyobb elragadtatás hangján irnak a szombathelyi lapok. A városi tanács Bodonyinak ez estére szívesen bocsátotta a színházat rendelkezésére. A helyáratok emelni volt képtelen a direktor s azok a következők lesznek: Nagypáholy (6 személyre) 270 K, kispáholy (5 személyre) 240, támlásszék 60, zártszék 48 és 36, erkély I. sor 60, II. sor 45, karzati ülő 30 és 24, karzati álló 10 K. Jegyek előjegyezhetők Goldberg Gyula papírkereskedésében.

— **A román „láttaozás“ díja.** A budapesti román főkonzulátus értesítése szerint az utlevél láttaozási díja, június hó elsejétől — minden költség beszámításával — háromszáznolcvan korona. Az összegre postautalvánnyal kell beküldeni a román főkonzul — Trifu — címére Budapest, Adria-szálló.

— **Öngyilkos szerelmesek.** Németh József pápai lakos, 20 éves molnárlégény, már régóta udvarolt Borbély Ilonka fiatal pápai leánynak. A légeny édesanyja azonban, — amint sok esetben történni szokott — ellenezte fiának a 17 éves fiatal leánnyal való házasságát. A szerencsétlen véget ért fiatalember csütörtökön eltávozott hazulról, s a délutáni vonattal szerelmével együtt Győrbe utazott, s a Teleki-utcában levő László-féle vendéglőben szállt meg. Este a vendéglőben vacsoráztak, s utána visszavonultak szobájukba. Másnap — pénteken — délután a takarítónő előtt már gyanus volt, hogy a vendégek még mindig zárt ajtó mögött vannak, s rosszat sejtve telefonált a rendőrségre. A rendőrség felnyitva az ajtót, borzalmas látványnak volt tanúja; nagy vértócsában, átlőtt fejjel, élettelen feküdt a két szerencsétlen fiatal teremtés. A helyszíni orvosi vizsgálat kétségtelesen megállapította, hogy a fiatalember először szerelmesét, s azután önmagát lőtte agyon. A halálban egyesült szerelmesek tragédiája városszerető óriási részvétet keltett.

— **Állatárak Ausztriában.** Az ausztria piaci jelentések szerint az állatárak Ausztriában a következők voltak: lovak: kocsis-ló 40—80.000 korona, könnyű igásló 25—50.000 korona, nehéz igás-ló 60—160.000 korona (darabonként); vágóhidra való lovakért elősúlyban kilogrammonként 40—90 koronát fizettek. A gráci vágómarha vásáron a borjú ára 140—150 korona, a belföldi hussértés 190—200 korona, a külföldi hussértés 208—212 korona, juh 80—100 korona, bárány 110—120 korona kilogrammonként.

Vendéglő-átvétel.

Tisztelettel értesítem Pápa város és vidéke nagyerdemű közön-
ségét, hogy az Árok- és Anyos Pál-utcák sarkán levő

Fehérlő-vendéglőt

folyó hó 1-én átvettem, s azt saját nevem alatt tovább vezetem.

Elsőrendű somlói és balaatonmelléki borok, friss sörök, kitünő magyaros ételek és pontos kiszolgálás.

Szives pártfogást kér **STRAUB MIHÁLY** vendéglős.

— A hadiárvák tandíjmentessége.

A közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy az állami és községi felső- nép- és polgári iskolákban azok a hadiárvák, kik vagyontalanságukat, úgyszintén atyjuknak a háborús szolgálat folytán való elhalálozását igazolják és legalább elégséges előmenetelt tanúsítanak, teljes tandíjmentességben részesülnek.

— Ezerkétszáz korona a buza.

A közéletmezői miniszter értesítette a hitbizományokat, hogy május 20-ika után a feladott búzáért métermázsánként 1300 korona helyett csak 1200 koronát térít meg, a rozsért pedig 1000 korona helyett csak 900-at. A július 5-ike után feladott készletekért a közéletmezői miniszterium nem vállal felelősséget, az átvételi ár megállapítását magának tartja fenn.

— Póru jár cigány.

A pápai államrendőrség, tekintettel a sok feljelentésre, amely kőborcigányok ellen érkezett, csütörtökön délután nagy razziaát tartott, hogy kézrekerítse az esetleges bűnös cigányokat. A razzia végzésére kiküldött rendőrség egyik csoportjának Pápa és Kéttornyulak között sikerült közel jutni a rendőrség elől menekülő cigányokhoz, s azokat be akarták kísérni igazoltatás végett, miközben az egyik cigány revolvert rántott elő és az egyik rendőre lött; a golyó szerencsére nem talált, s a rendőr — az ismét lövésre készülő cigány ellen fegyverét használva — őt hasba lötte. A cigány nehéz sebével a Kishegyig szaladt, itt azonban összeesett, s a mentők szállították az Irgalmasok kórházába. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

— Intézkedések az állatállomány megvédésére.

A kormány további intézkedésig megtilja az üszőborjúknak, a három évnél fiatalabb üszőknek és tehéneknek vasuton való szállítását és — kényszerűségektől eltekintve — levágását. A tilalom alól adható kivételek engedélyezése tárgyában a földművelésügyi miniszter külön rendelettel intézkedik.

— „Ha megfújják a trombitát.“

A Területvédő Liga az integritás és trombita-terjesztése érdekében elfogadta és átvette Porzolt Kálmán: „Ha megfújják a trombitát“ című irredenta mozi-szkeccsét, melyet a Renaissance-színház 23-án mutatott be lelkes közönség előtt. A darab két vagonlakó menekült család ifjúsága között szövdött szerelmi történet keretében a magyar-tót testvériséget emeli ki és megálló színekkel festi a megszállt területen élő véreink üldözését és szenvedését. Ez a mozi-szkecs városunkban is bemutatóra kerül s hisszük, hogy ugyanolyan lelkes fogadtatásban fog részesülni, mint Budapesten.

— Az amerikai magyarok száma.

Az Egyesült-Államok tavalyi népszámlálása szerint 13 millió lakos idegen eredetű. A magyarországból kivándoroltak száma 397.081, e számba nincsenek beleértve a kivándoroltaknak Amerikában született gyermekei.

— Védekezés a peronoszpóra ellen.

A peronoszpóra és a lisztharmat rövidesen országszerte meg fog jelenni. Aki még nem permetezett, azonnal permetezzen 1%-os oldattal. A peronoszpóra és a lisztharmat a legnagyobb pusztítást virágzaskor végzi, ezért virágzaskor, tekintet nélkül az időjárásra, okvetlenül rézkénporozzunk. A peronoszpóra és a lisztharmat fellépése meglehetősen egyforma, ezért igen sokan összetévesztik és permeteznek rézgáliccal, amikor kénporozni kellene és kénporoznak, amikor a peronoszpóra ellen kellene védekezni. Ezért a baj fellépésekor azonnal küldjünk mintát a m. kir. Szőlő- és Borgazdasági Központi Kísérleti Állomásnak Budapest, II. ker., Debrői-ut 15, honnan a választ táviratilag küldik meg.

— Az amerikai tótok hűsége.

Amerikában nincs nyoma sem az állítólagos cseh-tót tegtveriségnek és a nép hangulata oly élesen csehellenes, hogy az intelligenciának és papságnak csehofil töredéke sem mer ezzel szembe szállani és kénytelen átnyergelni magyar-barátnak. Az amerikai töbtség felfogásának hű kifejezője az rezolúció, melyet az összes népgyűléseken egyhangulag fogadtak el, melyet közjegyző jelenlétében a nép 8600 meghatalmazottja irt alá. Ez a rezolúció tiltakozik a cseh megszállás ellen, állást foglal a cseh bolsevista szellemmel szemben, mely a tót népet a Felvidéken és az Egyesült Államokban is meg akarja mételezni. Tiltakozik az 1918. május 30-iki pittsburgi szerződés ellen, melyet 17 magánember szerződésének tekintenek, melyet a tótok sohasem ismertek el és nem is fognak elismerni, minthogy az aláírók közt szereplő 5 tót a csehnek megfizetett ügynöke volt. A tótok jövőbeli boldogulásukat Magyarország határain belül keresik, melyhez minden életfeltételüket hozzákapcsolja a sors.

Szerkesztő: Dienes Sándor.

Laptulajdonos: Zsilavay Sándor.

Pápa, 1921 Főiskolai könyvnyomda.

Gőzgép-kezelést

elvállalok cséplésre.

Pler Imre gépész Batyk u. p. Zalabér.

Két éves hím, idomított

farkas-kutya eladó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Régi és új nyelvek tanítását

vállalom, hosszas tanárkodásom alatt kialakult saját módszeremmel. Akiben erős az akarat utasításaim betartására, 2 hónap alatt sajátíthatja el azt a tananyagot, amire az iskolában 10 hónapot fordítanak, latinból, görögéből, franciából, németből. Jelentkezni lehet nálam a d. u. órákban, Jókai Mór utca 96. szám. Sarudy György.

Magán, községi, köz, vagy uradalmi lakások, gazdasági épületek

építését és javítását elvállalom.

Cementmunkákat a legjobb kivitelben jutányos áron készítek. Költségvetésekkel és utbaigazításokkal szolgálok.

TURI LAJOS kőművesmester

Oroszi, Veszprém m.

Eladó egy bolti berendezés mérleggel és kályhával.

Megtekinthető Hoch Mihálynál Bakonypötlöskén. Bővebbet Pápa, Vörösmarty-utca 17. sz.

Eladó ház.

A Csóka-utca 26. számú ház, amely gazdálkodási célokra különösen alkalmas, eladó.

Bővebb felvilágosítások nyerhetők Selinko Manóánál, Rákóczi-utca 13. szám alatt.

Hirdessen

a „Dunántúli Hazánk“-ban

Ventilátorok.

Dinamók.

Kapcsolótáblák.

SOMOGYI JÓZSEF

elektrotechnikai vállalata és műszaki irodája Pápa, Felső hosszú-utca 7. szám.

Villányszereléseket, átalakításokat s mindenféle, szakmába vágó javításokat eszközölök.

Malmok, gazdaságok villányvilágításra való berendezését azonnal végrehajtom. Költségvetéseket és rajzokat kidolgozok.

Csengők.

Fűző- és fűtőkészülékek.

Házitelefon.